

మయన్మార్‌లో బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యమా, సైనిక నియంతృత్వమా?!

నూతన ప్రజాస్వామ్యం కొరకు పోరాటం సాగాలి

మయన్మార్ ప్రజలు ప్రస్తుతం సైనిక నియంతృత్వాన్ని ధిక్కరిస్తున్నారు. ఫిబ్రవరి 1న సైన్యం మయన్మార్‌ను స్వాధీనం చేసుకున్నాక ప్రజలు, కార్మికులు, విద్యార్థి నాయకులు రోడ్లపై తమ నిరసనను తెలిపారు. తత్ఫలితంగా వారి శరీరాల్లోకి సైనికుల బుల్లెట్లు దూసుకు వెళ్ళాయి. ఫిబ్రవరి నుంచి ఇప్పటివరకు సుమారు 1000 మంది పౌరులు మరణించినట్లు అంచనా. కాని వాస్తవానికి ఈ సంఖ్య ఎక్కువగా ఉండవచ్చు. మార్చి 27న సైనిక దళాల దినోత్సవం దేశ రాజధానిలో జరుగుతుండగా దేశంలో అనేకచోట్ల సైన్యం జరిపిన కాల్పులలో వందకుపైగా నిరసనకారులు మరణించారు. ఆ మరుసటి రోజు దేశం తూర్పు సరిహద్దులో నివసించే మైనారిటీలపై మతోన్మాద శక్తులతో కలిసి సైన్యం వైమానిక దాడులు జరిపింది. ప్రతిఘటనలో భాగంగా ప్రజలు తమ విధులను నిలిపివేసి పౌర అవిధేయత చూపారు. 'ది న్యూయార్క్ టైమ్స్' నివేదిక ప్రకారం జాతీయ ప్రభుత్వ కార్యకలాపాలు 90 శాతం మేర స్తంభించిపోయాయి. ఆరోగ్య కార్మికులు, రాగి గని కార్మికులు, మయన్మార్ రైల్వే కార్మికులు నిరసన సమ్మెలో పాల్గొన్నారు. వారికి తోడుగా లక్షమంది మయన్మార్ టీచర్లు, ఏడు ఉపాధ్యాయ సంఘాలు, విద్యార్థులు, పౌరులు నిరసనలో పాల్గొన్నారు. ఈ తిరుగుబాటును సాధ్యమైనంతవరకూ అణిచివేయడానికి సైన్యం ప్రయత్నిస్తున్నది.

మయన్మార్ ప్రజలకు బయట నుంచి సహాయం అందకపోయినా వారు అనేక రూపాల్లో సాగిస్తున్న పోరాటం మరింత చైతన్యంతో దృఢంగా ప్రజల పక్షాన నిలిచే వ్యవస్థ నిర్మాణం కొరకు, సైనిక పాలన కూలద్రోసే వరకు సాగాలని ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఉన్న ప్రజాతంత్ర శక్తులు కోరుకుంటున్నారు.

మయన్మార్‌లో ఏం జరిగింది?

మయన్మార్ ఆగ్నేయాసియాలో థాయిలాండ్, లావోస్, బంగ్లాదేశ్, చైనా, భారత్ దేశాలు సరిహద్దులుగా ఉన్న చిన్న దేశం. మయన్మార్ అనేక జాతుల సమూహం 89.1 శాతం మంది బౌద్ధమతం, 6.3 శాతం మంది క్రైస్తవ మతం, ఇస్లాం 2.3%ను ఆచరిస్తున్నారు.

మయన్మార్ సైనిక పాలనలో ఉన్నా లేక బూర్జువా ప్రజాస్వామ్యం పేరుతో 2015లో జరిగిన మొదటి ఎన్నికల్లో విజయం సాధించిన ఆంగ్ సాన్ సూక్ పాలనలో వున్నా సైన్యంతో కలిసి రోహింగాలపై సాగించిన మారణహోమంతో మయన్మార్‌లో జాతి వివక్షత రాజ్యమేలుతోందని స్పష్టమవుతోంది. కాగా నేడు మయన్మార్ తిరిగి సైనిక పాలనలోకి వెళ్లడంతో అక్కడ రాజకీయ అనిశ్చితి ఏర్పడింది. దశాబ్దాలుగా సైనిక నియంతృత్వాన్ని చూసిన మయన్మార్ ప్రజలు ఈ సైనిక పాలనకు వ్యతిరేకంగా అనేక రూపాల్లో నిరసనలు, పోరాటాలు చేస్తూ వారి ప్రాణాలను అర్పిస్తున్నారు. మయన్మార్ ప్రజలు మరింత చైతన్యవంతులై సైనిక పాలనను ఎదిరించి కార్మిక, కర్షక, పీడిత ప్రజల తరపున పోరాడే నిజమైన నాయకత్వాన్ని ఎంచుకోవాల్సిన కర్తవ్యం వారిపై ఉంది.

ఎ) సైనిక పాలన

1948లో బ్రిటిష్ ఈస్ట్ ఇండియా కంపెనీ నుండి మయన్మార్ స్వయంపాలన పొందిన తరువాత బర్మాయేతర జాతులు స్వయంపాలన లేక ఘెడరలిజం కావాలని చేసిన పోరాటం, 1962లో ప్రభుత్వంపై తీవ్ర ఒత్తిడి తీసుకువచ్చింది. అదే సమయంలో సైన్యం తిరుగుబాటుతో పాలకవర్గాన్ని కూలద్రోసి దేశాన్ని తన అధీనంలోకి తెచ్చుకొని 50 సంవత్సరాలు నియంతృత్వాన్ని కొనసాగించింది. 1988లో బర్మా సైనిక ప్రభుత్వం మయన్మార్గా పేరు మార్చింది. అంగ్ సాన్ సూకీ 1989 నుండి సైనిక ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయగా ఐక్యరాజ్యసమితి, అంతర్జాతీయ దేశాల జోక్యంతో 2011లో సైనిక ప్రభుత్వాన్ని రద్దు చేశారు. నూతన రాజ్యాంగం ఏర్పరచుకొని 2015లో మొదటిసారిగా ఎన్నికలు నిర్వహించారు.

2020లో జరిగిన ఎన్నికలు పారదర్శకంగా జరగలేదనే USDP పార్టీ వాదనను సైన్యం బలపర్చి అంగ్ సాన్ సూకీని ఇతర పాలక సభ్యులను నిర్బంధించి మయన్మార్ను తిరిగి తన అధీనంలోకి తీసుకుంది. రెండు సంవత్సరాల అత్యవసర స్థితి తర్వాత కొత్త రాజ్యాంగాన్ని ఏర్పరిచి సాధారణ ఎన్నికలు నిర్వహిస్తామని సైన్యం ప్రకటించింది.

బి) అంగ్ సాన్ సూకీ

అంగ్ సాన్ సూకీ ప్రముఖ ఆధునిక బర్మన్ సైన్యాన్ని ఏర్పరచిన అంగ్ సాన్ కుమార్తె. ఆమె తల్లి ఖిన్సీ 1960లో భారతదేశం మరియు నేపాల్లలో బర్మా దేశ రాయబారిగా కొనసాగారు. అంగ్ సాన్ సూకీ 1988లో బర్మా తిరిగి వచ్చినప్పుడు అక్కడ సైనిక నియంతృత్వానికి వ్యతిరేకంగా ప్రదర్శనలు చేసి ప్రజాస్వామ్య ప్రభుత్వానికి పిలుపునిచ్చారు. అదే సమయంలో ఆమె NLD పార్టీని స్థాపించారు. ఆమెకు యువతతో పాటు అపారమైన ప్రజాదరణ లభించింది. ఆమె మొత్తం 21 ఏళ్ల రాజకీయ జీవితంలో 15 సంవత్సరాలు గృహ నిర్బంధంలో ఉన్నారు. అదే సమయంలో 1991లో నోబెల్ శాంతి బహుమతి లభించింది. అంగ్ సాన్ సూకీ పోరాటానికి ఐక్యరాజ్యసమితి, అంతర్జాతీయ దేశాలు కలిసి రావడంతో 2011లో సైనిక పాలన రద్దు చేయబడింది. 2015లో సాధారణ ఎన్నికల్లో NLD పార్టీ విజయం సాధించి ఆమె మయన్మార్కు ప్రధాని అయ్యారు.

2017లో ఆమె దేశ ప్రధానిగా ఉన్న సమయంలో మయన్మార్ సైన్యం స్థానిక బౌద్ధ సన్యాసులతో కలిసి రోహింగ్యా ముస్లింలపై మారణహోమం సృష్టించారు, నేటికీ అది కొనసాగుతోంది. ఈ మారణహోమం సమయంలో ఏడు లక్షల రోహింగ్యా మైనారిటీలు దేశం విడిచి బంగ్లాదేశ్కు పారిపోయారు. 2018లో 12 లక్షల రోహింగ్యాలను జనాభా లెక్కల నుండి తొలగించి, వారికి ఓటు హక్కును అంగ్ సాన్ సూకీ ప్రభుత్వం రద్దు చేసింది. అంగ్ సాన్ సూకీ 2019లో కోర్టుకు హాజరైనప్పుడు మారణ హోమం ఆరోపణను తిరస్కరించారు. కాగా నేడు మయన్మార్ను హస్తగతం చేసుకున్న సైనిక యంత్రాంగం అనేక అవినీతి కేసుల్లో మరో దశాబ్దం పాటు ఆమెను జైలులో ఉంచడానికి కోర్టుల ద్వారా ప్రయత్నిస్తోంది.

సి) మయన్మార్ ప్రస్తుత నాయకుడు

మయన్మార్ కమాండర్ ఇన్ చీఫ్ అయిన మిన్ అంగ్ హ్లాయింగ్ సైనిక తిరుగుబాటు ద్వారా అధికారం చేపట్టాడు. 2011 నుండి ప్రజాస్వామ్యం వైపు మయన్మార్ కదులుతున్నప్పటికీ అతను గణనీయమైన రాజకీయ ప్రభావం కలిగి ఉన్నాడు. 2011లో సైనిక పాలన రద్దు సమయంలో మయన్మార్ కమాండర్ ఇన్ చీఫ్గా బాధ్యతలు చేపట్టాడు. ప్రతిపక్ష USDP పార్టీకి సైనిక మద్దతును ప్రకటించాడు. రాజ్యాంగం సవరించి సైనిక శక్తిని పరిమితం చేయడానికి NLD పార్టీ చేసిన ప్రయత్నాలను అడ్డుకుని పార్లమెంటులో 25 శాతం సీట్లు ఉండేలా చూసుకున్నాడు. 2017లో సైన్యం ఉత్తర రాష్ట్రంలో రోహింగ్యా మైనారిటీలపై అణిచివేత తీవ్రతరం చేసింది. దాని వలన చాలామంది రోహింగ్యాలు మయన్మార్ నుండి పారిపోవలసి వచ్చింది, ఈ మారణహోమం వలన అతనిపై ఆంక్షలు విధించబడినాయి.

తిరుగుబాటు తరువాత తన మొదటి బహిరంగ ప్రకటనలో సైన్యం ప్రజల పక్షాన ఉన్నదని, నిజమైన క్రమశిక్షణ కలిగిన ప్రజాస్వామ్యం కొరకు రాజ్యాంగం రూపొందుతోందని, అత్యవసర పరిస్థితి ముగిసిన తర్వాత ఎన్నికలు స్వేచ్ఛగా, న్యాయంగా నిర్వహిస్తామని పేర్కొన్నారు. అయితే అత్యవసర పరిస్థితి ఎప్పుడు ముగుస్తుందో స్పష్టత ఇవ్వలేదు.

డి) రోహింగ్యాల సమస్య

1970 నుండి రోహింగ్యాలు మయన్మార్కు వలస వచ్చారు. వీరి సంఖ్య అధికారిక గణాంకాల కంటే ఎక్కువగా ఉంటుంది. ప్రభుత్వం 12 లక్షల రోహింగ్యాల పౌరసత్వాన్ని రద్దు చేసి 2014 జనాభా లెక్కల నుండి వారిని తొలగించింది. ఎక్కువమంది రాఖైన్ రాష్ట్రంలో నివసిస్తున్నారు. వారు తమ సొంత భాష, సంస్కృతిని కలిగి ఉన్నారు. వారు దశాబ్దాలుగా మతపరమైన హింస లేదా సైనిక దాడులను ఎదుర్కొంటున్నారు. 2017లో స్థానిక బౌద్ధ సన్యాసులతో కలిసి సైన్యం మారణహోమం సృష్టించింది. హింస చెలరేగిన ఒక్క నెలలో కనీసం 6700 మంది రోహింగ్యాలు (వీరిలో 730 మంది 5 సంవత్సరాలలోపు పిల్లలు) మరణించారు అని మెడికల్ ఫ్రాంటియర్ చారిటీస్ (MFS) ప్రకటించింది. సుమారు ఏడు లక్షల మంది రోహింగ్యాలు మయన్మార్ సరిహద్దులు దాటి బంగ్లాదేశ్ పారిపోయారు. మిలటరీ కూడా రోహింగ్యా మహిళలపై

బాలికలపై అత్యాచారాలు చేసి హింసించింది.

పశ్చిమ ఆఫ్రికాలోని చిన్న ముస్లిం మెజారిటీ దేశమైన గాంబియా ICJలో కేసు దాఖలు చేసింది. అయితే ICJ రాష్ట్రాల మధ్య వివాదాలపై మాత్రమే విచారించే అధికారం కలిగి ఉంది. అంతర్జాతీయ నేర విచారణ న్యాయస్థానం (ఐసీసీ) యుద్ధ నేరాలు, మానవత్వ వ్యతిరేక చర్యలకు పాల్పడిన వ్యక్తులను విచారించే అధికారం కలిగి ఉండటంతో రోహింగ్యాల కేసు విచారణకు ఆమోదం తెలిపింది. మయన్మార్ ఈ కోర్టులో సభ్యదేశం కానప్పటికీ రోహింగ్యాల పారిపోయి తలదాచుకున్న బంగ్లాదేశ్కు సభ్యత్వం ఉన్నందున ఈ కేసు ఐసీసీ అధికార పరిధిలోకి వస్తుందని తెలిపింది. 2019 డిసెంబర్లో ఆంగ్ సాన్ సూకీ కోర్టుకు హాజరైనప్పుడు మారణహోమం ఆరోపణలను తిరస్కరించింది. దేశంలో స్వతంత్ర విచారణ చేసిన కమిటీ తీవ్రమైన మానవ హక్కుల ఉల్లంఘన జరిగినట్లు అంగీకరించింది కానీ మారణహోమం జరిగినట్లు ఆధారాలు లేవని పేర్కొంది. దీని పూర్తి నివేదిక ఇంకా విడుదల కాలేదు.

ఇ) అంతర్జాతీయ స్పందన

ఐక్యరాజ్య సమితి భద్రతా మండలి మయన్మార్పై విస్తృత ఆంక్షలు పెట్టాలని పశ్చిమ దేశాలు కోరుతున్నాయి. అయితే భద్రతా మండలిలో శాశ్వత సభ్యులు అయిన రష్యా, చైనా దేశాలు అటువంటి చర్యలను వ్యతిరేకిస్తున్నాయి. అమెరికా ఎప్పటిలాగానే ముందుకు సాగింది. జుంటాతో సంబంధం ఉన్న వ్యక్తులు, వ్యాపారులపై ఆంక్షలు విధించింది. మయన్మార్ సైన్యానికి ఆయుధ సరఫరాలో చైనా తర్వాత రెండో స్థానంలో ఉన్న రష్యా ఆంక్షలు విధించటం ప్రతికూల అంశం అని హెచ్చరించింది. భారతదేశం, చైనా, రష్యాతో సహా ఏడు ఆసియా దేశాల ప్రతినిధులు మార్చి 27న మయన్మార్లో సాయుధ దళాల దివోత్సవానికి హాజరయ్యారు. తిరుగుబాటు యుద్ధంలో భారత, మయన్మార్ సైనిక సంస్థలు సన్నిహిత సంబంధాలు కలిగి ఉన్నాయి. సైనిక తిరుగుబాటుకు సంబంధించి భారత్, చైనా దేశాలు బహిరంగంగా ప్రతిస్పందించడంలో లెక్కలతో వ్యవహరిస్తున్నాయి. ఇరుదేశాలు మయన్మార్లో హింస నుంచి పారిపోతున్న ప్రజలకు ఆశ్రయం కల్పించటంలో చాలా కఠినంగా వ్యవహరించాయి.

లావోస్, కంబోడియా, థాయిలాండ్ దేశాలు మయన్మార్ పరిణామాలను వారి 'అంతర్గత విషయమ'ని ప్రకటించాయి. మయన్మార్లో సింగపూర్ అతిపెద్ద పెట్టుబడిదారుగా వుంది. జపాన్, దక్షిణ కొరియా మరియు థాయిలాండ్ కూడా ఆ దేశంలో భారీగా పెట్టుబడులు పెట్టాయి. ఈ దేశాలు సైనిక చర్యను తీవ్రంగా విమర్శించి నప్పటికీ ఆంక్షలు విధించే విషయంలో మౌనంగా ఉన్నాయి. అదే విధంగా అతిపెద్ద వాణిజ్య భాగస్వాములైన చైనా, జపాన్, థాయిలాండ్, ఇండోనేషియా మరియు ఇండియాలు ఆంక్షలు విధించడానికి ఇష్టపడలేదు. సైనిక జనరల్కు ఆయుధాలు విక్రయించే వ్యాపారంలో చైనా, రష్యాతో పాటు ఉక్రెయిన్, ఇండియా, ఇజ్రాయిల్ ఉన్నాయి అని 2019 నాటి UN రహస్య నివేదికలో వెల్లడైంది.

ఈ ఇరుగు పొరుగు దేశాలు సైనిక ప్రభుత్వంతో దౌత్య సంబంధాలు నెరిపినప్పటికీ దాని నియంతృత్వ స్వభావం మారదు. సైనికతత్వం సైనికతత్వమే.

మయన్మార్లోని నిజాయితీగల, ప్రజాస్వామిక, జాతీయశక్తులు, ప్రజానీకం వారి పోరాటంలో అత్యంత క్లిష్టమైన దశలో వున్నారు. ఒకవైపున వారు మిలటరీ జుంటా పాలకుల ఘోరమైన నిర్బంధాన్ని, భారీ ఆరెస్టులను, క్రూరమైన చర్యలను, నిరసనకారులను పదుల సంఖ్యలో కాల్చి చంపటం వంటి వాటినిన్నీ ఎదుర్కొంటున్నారు. మిలటరీ జుంటాను సాహసోపేతంగా తిరుగు లేకుండా ఎదిరిస్తున్నారు. ఒక నిర్మాణయుత పద్ధతిలో ప్రతిఘటించటం చేస్తూ వస్తున్నారు. మయన్మార్ను పూర్వ ఐక్యతను నుండి విముక్తి చేసే, సామ్రాజ్యవాద విషకోరల నుండి విముక్తం చేసే నూతన ప్రజాస్వామిక సమాజం కోసం మరింత గంభీరమైన, దీర్ఘకాల నిలకడైన పోరాటం సాగించాలని ప్రస్తుత పరిస్థితి వారిని డిమాండ్ చేస్తున్నది.

★★★★★